

Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Союз Адвокатов Республики Молдова
Bar Association of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
e_mail: uniunea.avocatilor.rm@gmail.com, www.uarm.md

Consiliul Uniunii Avocaților

HOTĂRÂREA nr. 09-11/28.02.2022 din 28 februarie 2022 cu privire la mărimea contribuției profesionale

În temeiul dispozițiilor alin. (1), (8) art. 38 și lit. b) și b⁵) art. 39 din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură,

Examinând la 28 februarie 2022 în ședința ordinară chestiunea *Cu privire la stabilirea mărimii contribuției pe care o varsă avocatul în bugetul Uniunii Avocaților*,

Urmare a analizei execuției bugetare pentru anul 2021, prezentată membrilor Consiliului pentru informare, a fost constatat că, pe parcursul anului 2021, bugetul Uniunii Avocaților din Republica Moldova (UARM) a fost constituit din venituri în sumă de 3,88 milioane lei, iar cheltuielile au constituit 5 milioane lei, cheltuielile depășind veniturile cu 1,12 milioane lei. Cu toate că, pe parcursul anului de raportare 2021, s-a implementat principiul unei *economii pronunțate*, UARM a înregistrat un deficit bugetar semnificativ, care a fost acoperit din contul economiilor din anii precedenți.

Proiecția de buget pentru anul 2022 nu este optimistă. Analizând veniturile UARM, raportate la cheltuielile minime obligatorii, necesare pentru asigurarea activității în condiții de autonomie financiară, se ajunge la concluzia că bugetul UARM pentru anul 2022, format la capitolul venituri din contul contribuției lunare de 100 lei, este insuficient, impunându-se examinarea posibilităților de modificare, în sensul majorării cuantumului contribuției avocatului la formarea bugetului.

Problema revizuirii cuantumului contribuției plătite de avocați la bugetul UARM în repetate rânduri a fost discutată la Congrese, fiind evident că suma de 100 lei lunar, care a fost stabilită 14 ani în urmă (28 martie 2008), nu mai este una actuală și nu acoperă necesitățile reale ale UARM, mărimea contribuțiilor urma să fie ajustată periodic, pe parcursul acestei perioade de 14 ani, ceea ce nu s-a întâmplat.

Deficitul bugetar înregistrat în 2021 s-a creat și urmare a modificărilor Legii 1260/2002 cu privire la avocatură prin Legea nr. 67/2021, în vigoare din 14.06.21, prin introducerea art. 54 alin. (7) potrivit căruia pe perioada suspendării activității de avocat, avocatul este scutit de obligația de a vărsa contribuțiile și taxele în bugetul Uniunii Avocaților. Prevederea legală nominalizată a scutit de plata contribuțiilor cca 1200 de persoane, deținători ai licențelor de avocat, ceea ce a atras și atrage în continuare o diminuare a veniturilor UARM cu 1 440 000 lei/anual. Dacă achitarea contribuțiilor avocaților s-ar efectua în mărime de 100%, la mărimea contribuției de 100 lei, în buget s-ar înregistra venit în sumă de 2.355.600 lei. Această sumă ar fi acoperit doar 1/3 din necesarul de resurse financiare pentru funcționarea în condiții de normalitate a UARM.

La fel, în perioada anilor 2008 – 2022, situația social-economică din Republica Moldova a trecut prin numeroase modificări esențiale. Uniunea Avocaților, în calitate de organ de

autoadministrare, s-a dezvoltat și ea, prin legi speciale, fiind obligată să instituie funcții noi de: secretar general (angajat începând cu anul 2015), decani ai barourilor (în anul 2008 Uniunea Avocaților încă nu era divizată în barouri), specialist AML (prevenirea și combaterea spălării banilor), specialist responsabil pe domeniul de protecției a datelor cu caracter personal, consilier juridic (pentru a gestiona circa 50 de dosare pe an, în care UARM figurează ca pârât și a îndeplini alte sarcini de ordin juridic), alte persoane angajate. Urmare a adoptării Codului administrativ, a crescut esențial numărul de dosare/litigii, fapt care implică finanțarea suplimentară a comisiilor UARM în vederea apărării în instanța de judecată a actelor administrative adoptate de acestea. La fel, a fost instituită Comisia de soluționare a contestațiilor, activitatea căreia implică cheltuieli suplimentare. În anul 2018 a fost creat Centrul de Instruire a Avocaților (CIA), care astăzi are obligația să asigure 16 ore de instruire pentru cca 2000 de avocați și câte 80 ore instruire pentru avocații stagiați. În total Uniunea Avocaților prin intermediul CIA are obligația anuală de a asigura cca 48 000 de ore de instruire inițială și continuă.

Bugetul UARM trebuie să permită nu doar acoperirea cheltuielilor necesare și obligatorii, dar să existe surse financiare pentru necesități de dezvoltare, ajutoare materiale, organizare de evenimente profesionale, etc.

Hotărârea de a majora contribuțiile este o necesitate pentru a păstra avocatura drept profesie liberală și independentă, pentru a demonstra că avocații pot să asigure existența organului profesional propriu în calitatea de entitate profesională independentă și autonomă din punct de vedere financiar. În aceste condiții, revizuirea cuantumului contribuției avocaților în bugetul UARM este un imperativ și nu mai trezește nici o îndoială.

Istoric este demonstrat că, în mare măsură, involuțiile înregistrate în gradul de independență a profesiilor libere conexe sistemului justiției au fost justificate de incapacitatea organelor profesionale de a asigura exercitarea atribuțiilor delegate acestora prin lege.

În principiu, sub acest aspect Curtea Constituțională recent în paragraful 41 din Hotărârea nr. 18 din 2018, a stipulat că, „41. Pe de altă parte, atunci când legislativul decide să delege o parte din autoritatea sa, în aceste probleme de politică publică, către anumite organe profesionale, i.e. către Uniunea Avocaților, el trebuie să respecte principiul autogovernării acestora. În acest sens, legislativul nu trebuie să le prescrie în detaliu structurile, procedurile și politicile, decât dacă este strict necesar. Inițiativa, în asemenea situații, le aparține profesiilor în sine. Lor li se recunoaște, în acest mod, expertiza deosebită de care dispun.”.

La moment, principiul auto-reglementării profesiei de avocat, persistent în toate sistemele de drept, a fost consfințit, de asemenea, de legiuitorul moldovean în prevederile art. 1 alin. (2) și alin. (1) art. 34 a Legii cu privire la avocatură nr. 1260/2002, stipulând că „(2) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei de avocat. ... (1) Organele de autoadministrare ale avocaților sînt organizate și funcționează în baza principiului autonomiei, în limitele competențelor prevăzute de prezenta lege. ...”.

În aceste condiții, pentru asigurarea organizării și funcționării autonome a profesiei, prin intermediul organelor sale de conducere, Uniunea Avocaților acționează prin emiterea

actelor juridice inclusiv pentru asigurarea autonomiei financiare a organului profesional, fără de care se atentează la organizarea și funcționarea autonomă a profesiei. În acest sens, organizarea și funcționarea autonomă a profesiei de avocat se asigură prin dispozițiile legii speciale și a statutului profesiei de avocat.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 35 al Legii nr. 1260/2002, Uniunea Avocaților este organul de autoadministrare al avocaților, din care fac parte toți membrii barourilor din țară și are sediul în municipiul Chișinău. Uniunea Avocaților este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul Uniunii Avocaților poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

Bugetul Uniunii Avocaților se formează din: a) contribuțiile avocaților; b) taxele stabilite de Consiliul Uniunii Avocaților; d) amenzile achitate de avocați în calitate de sancțiuni disciplinare; e) alte plăți neinterzise de lege.” Lipsa unor astfel de instrumente bugetare ar cauza lipsa de autonomie financiară și viabilitate a activității organului profesional, iar în consecință, ar amenința existența însăși a organului profesional, lucru inadmisibil, or existența acestuia este stabilită prin lege și de caracterul eficient al activității lui depinde asigurarea dreptului la apărare și asigurarea asistenței juridice calificate a persoanelor. Se va ține cont că, organul profesional al avocaților deține un rol determinant în consolidarea profesiei de avocat, independența acesteia, formarea avocaților și a avocaților stagiați, asigurarea procesului de admitere în profesie, ridicarea nivelului de etică și deontologie, precum și răspunderea disciplinară a avocaților. Astfel, având în vedere că organul profesional al avocaților activează în regim de autonomie financiară, singura modalitate pentru a asigura această autonomie, implicit independență, este existența și dispunerea în privința surselor de venit bugetare prevăzute de legislație, printre care și contribuțiile avocaților.

Taxele, amenzile și alte plăți au caracter ocazional și incert, doar contribuția avocaților este unica sursă sigură, obligativitatea plății acesteia fiind stabilită de art. 54 alin. (6) lit. b) din Legea 1260/2002. Cuantumul contribuției avocatului trebuie anual revăzut și actualizat, pentru a fi racordat realității cotidiene și pentru asigurarea UARM conform rigorilor de calitate.

Consiliul UARM a consultat opinia colegilor avocați asupra majorării cuantumului contribuțiilor, organizând în acest sens și discuții publice cu avocații.

Cuantumul actual de 100 lei lunar a contribuției de membru a avocatului la formarea bugetului Uniunii Avocaților a fost aprobat prin Hotărârea Congresului Uniunii Avocaților din 28 martie 2008.

Conform datelor Biroului Național de Statistică și anume aplicând Calculatorul IPC, care măsoară evoluția de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și a tarifelor serviciilor utilizate de către populație între două perioade (curentă și de bază) obținem următorul rezultat:

Indicele prețurilor de consum în perioada martie 2008 – februarie 2022 a constituit 227,01% (prețurile medii de consum au crescut de circa 2,3 ori).

Rata inflației în perioada martie 2008 – februarie 2022 a constituit 127,01%.

Având în vedere cele menționate mai sus și calculele analizate,

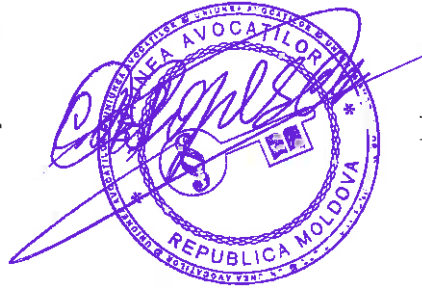
La propunerea membrilor Consiliului Uniunii Avocaților, urmare a dezbaterilor,

Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova

HOTĂRĂȘTE:

- Art. 1.** Se stabilește cuantumul contribuției pe care o varsă avocatul în bugetul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, începând cu luna martie 2022, în mărime de 250 de lei/lunar.
- Art. 2.** Prezenta hotărâre intră în vigoare din momentul adoptării și se publică pe pagina-web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Președintele Uniunii Avocaților

Dorin POPESCU